

Ders 1

Nüfus Coğrafyası: Giriş

Population Geography: An Introduction

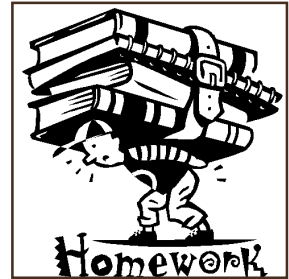
Ertuğrul Murat ÖZGÜR

Ankara Üniversitesi
Coğrafya Bölümü
ozgur@ankara.edu.tr

- 1) **Nüfus Coğrafyası: Giriş** *Population Geography: An Introduction*
- 2) **Nüfus Verisi** *Population Data*
- 3) **Nüfus Artışı ve Değişimi** *Population Growth and Change*
- 4) **Nüfus Teorileri** *Theories of Population*
- 5) **Nüfus Dağılışı ve Bileşimi** *Population Distribution and Composition*
- 6) **Doğurganlık** *Fertility*
- 7) **Ölümlülük** *Mortality*
- 8) **İç Göç** *Internal Migration*
- 9) **Uluslararası Göç Akışları: Göçmenler ve Ulusötesi Göçmenler**
International Migration Flows: Immigrants and Transnational Migrants
- 10) **Mülteciler ve Ülke İçi Yerinden Olmuş Kişiler** *Refugees and Internally Displaced Persons*
- 11) **Nüfus Politikaları** *Population Policies*
- 12) **Nüfus ve Çevre** *Population and Environment*
- 13) **Nüfus, Ekonomik Gelişme, Kaynak Kıtlığı ve Gıda Güvenliği Bağlantısı** *Linking to Population, Economic Development, Resource Scarcity, and Food Security*
- 14) **Sonuç: Uygulamada Nüfus Coğrafyası** *Conclusion: Doing Population Geography*

- **Dersin Ölçme ve Değerlendirmesi**
- Ara sınavı (%30) *Ara sınavı, kısa sorulardan oluşan yazılı sınavıdır. Yarıyıl sonu sınavı (%80) çoktan seçmeli test sınavıdır.*
- **Okuma Listesi**
- Öğrenciler dersin öğretim üyesi tarafından önerilen okuma listesinden ara sınavda ve/veya final sınavında sorumludur.
- **Dersin Ödevleri**
- Her öğrenci dersin konuları için verilen ödevleri hazırlamalıdır. Ödevler dersin öğretim üyesi tarafından vize/yarıyıl sonu başarı notuna belli bir oranda dahil edilir.
- **Derslere Devam**
- Derslerin %70'ine devam etme zorunluluğu vardır.

Dikkat: Bu listedeki yazılardan vize ve/veya final sınavında soru sorulacaktır.

1. Dedeoğlu, S., Oskay, B., Özbek, Ç., Sirkeci, İ., Yüceşahin, M.M. (2014). Uluslararası göç kuramlarının bir değerlendirmesi (Orijinal Başlık ve yazarları: Theories of International Migration: A Review and Appraisal; Massey, D.S., Arango, J., Hugo, G., Kouaouci, A., Pellegrino, A, Taylor, J.E.), *Göç Dergisi*, 1(1): 11-46. Erişim: <http://www.tplondon.com/dergi/index.php/gd/article/view/1/2>
2. Koç, İ., Eryurt, M.A., Adalı, T., Seçkiner, P. (2010). *Türkiye'nin Demografik Dönüşümü*. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü. Erişim: http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TurkiyeninDemografikDonusumu_220410.pdf
3. Özkul, D. (2012). Ulus-ötesi göç: Uluslararası göç yazınında yeni bir paradigma. S.G.Ihlamur-Öner ve N.A. Şirin Öner (Eds.). *Küreselleşme Çağında Göç: Kavramlar, Tartışmalar* içinde (s.483-500). İstanbul: İletişim.
4. Özgür, E.M. (2019). Yaşlanmanın coğrafyaları: Coğrafi gerontolojide ilerleme, tartışmalar ve araştırma gündemi. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 17(1), 78-109. Erişim: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/696041>
5. Özgür, E.M. (2018). Küresel göçün sosyo-mekânsallığı: Ulusötesi mekânlar/yerelötesi yerler, topluluklar ve kimlikler. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 16(1), 1-35. Erişim: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aucbd/issue/45018/561253>
6. Özgür, E.M. (2017). Nüfus dinamikleri, çevre ve sürdürülebilirlik. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 15(1), 1-26. Erişim: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aucbd/issue/44455/550924>
- Özgür, E.M. (2016). Bir alt alan olarak nüfus coğrafyasının geçmişi, bugünü ve geleceği. *Ege Coğrafya Dergisi* 25(1),1-36. Erişim: <http://dergipark.gov.tr/ecd/issue/26668/280168>
8. Özgür, E.M. (2013). Türkiye nüfusundaki doğurganlık düşüşü ve yaşlanma eğilimi. *Dernekler Dergisi* 23, 30-35. Erişim: <http://www.derneklerdergisi.com/#/0>
9. Yüceşahin, M.M. (2009). Türkiye'nin demografik geçiş sürecine coğrafi bir yaklaşım. *Ankara Üniversitesi Coğrafi Bilimler Dergisi*, 7, (1), 1-25. Erişim: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3417830
10. Yüceşahin, M.M. (2011). Küresel bir süreç olarak demografik dönüşüm: Mekânsal bir değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Coğrafi Bilimler Dergisi*, 9 (1), 11-27. Erişim: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3394463
11. Yüceşahin, M.M. (2017). Uluslararası göç, kimlik ve mekânsal kümelenme-ayrışma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22 (Göç Özel Sayısı), 1303-1315. Erişim: <http://iibfdergi.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/352/files/yil-2017-cilt-22-sayi-goc-yazi02-29122017.pdf>

- **Kısa Bir Açıklama:** Yerel protestolardan, vekâlet savaşlarına dönüşen Suriye insani krizi, neredeyse 9. yılını geride bıraktı. Zaman içinde çok taraflı hale gelen bu savaşın doğal bir sonucu olarak ülkenin sosyal sistemi ve fiziksel alt yapısı, yıkıma uğradı. Krizin derinleşmesiyle Suriye’de şiddet, zulüm ve insan hakkı ihlalleri gittikçe arttı. Buna paralel olarak binlerce Suriyeli öldürüldü ve milyonlarcası evlerini terk etmeye zorlandı. Suriye’deki olaylar, mülteci akışlarıyla Ortadoğu’yu özellikle Suriye’ye sınırı olan ülkeleri derinden etkiledi ki bu insani krizden en fazla etkilenen ülkelerden biri de Türkiye oldu. Şubat 2020 tarihi itibarıyla evini geride bırakan 3.6 milyon kayıtlı Suriyeli mülteci, geçici koruma sağlananlar statüsüyle Türkiye’de yaşar hale geldi ve geriye dönüp dönemeyecekleri belirsizliğini hâlâ koruyor.
- İnsani krizinin bir sonucu olarak yaşanan zorunlu göçle Türkiye’ye gelen Suriyelilerin entegrasyonu ile ilgili bir ödev hazırlayınız.
- Hazırlayacağınız metinde arka plan olarak Türkiye’ye mülteci akışları ve bunun mekânsallığı, insani krizin sosyal, demografik, ekonomik, politik sonuçları ve gelecek öngörülerine yer verildikten sonra, entegrasyon meselesi ele alınabilir.

- Geniş kapsamlı, zaman yayılarak yapılacak okumalardan yapılacak alıntılar ve değerlendirmelerle hazırlanacak ödev, final sınavı öncesi dersin öğretim üyesinin **ertugrulumuratozgur@gmail.com** e-posta adresine, gönderen kısmına öğrencinin ismi açık şekilde yazılarak Word dosyası olarak gönderilmelidir.
- Ödev metni, kaynakça dahil 15 sayfadan az olmamalıdır.
- Ödev metni ve kaynakçası, **APA 6.0** yazım kuralları ve kaynak gösterme stiline uygun yazılmalıdır. Word dosyasında kenar boşlukları, normal (2,5); yazı tipi, Times New Roman olarak ayarlanmalıdır.
- Bu ödevden alınacak değerlendirme notu, yarıyıl sonu sınavından alınan not ile ilişkilendirilecektir.

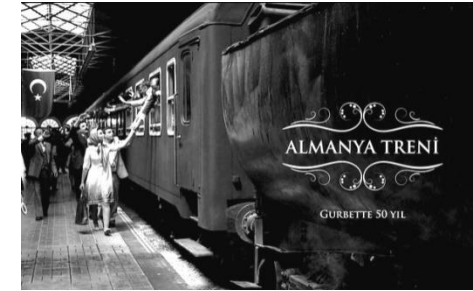
- Ödev hazırlanırken Suriye insani krizi çıktığından beri kaleme alınmış çok sayıdaki makale, kitap, rapor ile yayınlanan istatistiklerden yararlanılabilir. Örneğin aşağıdaki web siteleri başlangıç için yararlı olabilir:
- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, <http://www.goc.gov.tr/main/>
- Syria Regional Refugee Response, Inter-agency Information Sharing Portal
<http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php>
- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı -AFAD Afet Raporu - Suriye
<https://www.afad.gov.tr/tr/2372/Afet-Raporu-Suriye>
- Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi-ORSAM
- *Suriyeli Mültecilerin Türkiye'ye Ekonomik Etkileri: Sentetik Bir Modelleme*
<http://orsam.org.tr/orsam/rapor/10430?dil=tr>
- *Suriyeli Sığınmacıların Türkiye'ye Etkileri*
<http://orsam.org.tr/orsam/rapor/10429?dil=tr>
- HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ GÖÇ VE SİYASET ARAŞTIRMALARI MERKEZİ-HUGO
- *Türkiye'deki Suriyeliler: Toplumsal Kabul ve Uyum*
<http://fs.hacettepe.edu.tr/hugo/dosyalar/TurkiyedekiSuriyeliler-Syrians%20in%20Turkey-Rapor-TR-EN-19022015.pdf>
- Istanbul Policy Center-IPC, Sabancu University *Urban Refugees: The Experiences of Syrians in Istanbul*
<http://ipc.sabanciuniv.edu/wp-content/uploads/2016/02/UrbanRaporuWeb.10.02.162.pdf>

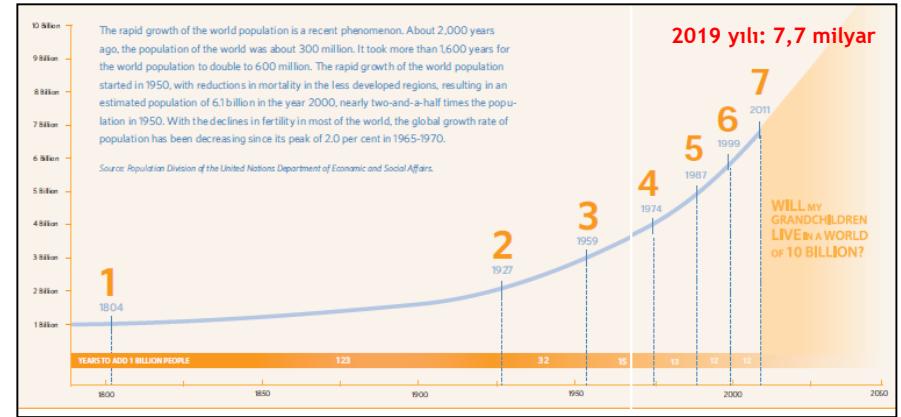
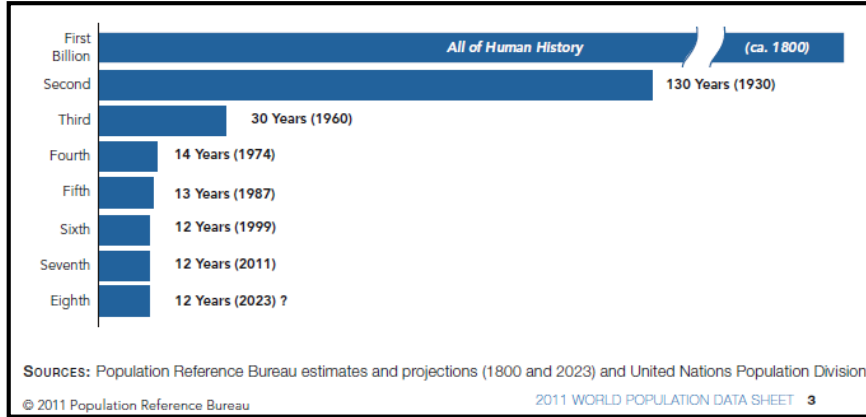
- **Nüfus interdisipliner bir alan mı?**
- *Population is an interdisciplinary field?*
- **Nüfus coğrafyası nedir? Ve niçin nüfus coğrafyası çalışılıyor?**
- *What is population geography and why study it?*
- **Coğrafi perspektif nedir?**
- *What is the geographical perspective?*
- **Nüfus coğrafyasında güncel araştırma konuları hangileridir?**
- *What are the current research topics in population geography?*

Sosyoloji
Siyaset Bilimi
Demografi
Beşeri Coğrafya
Uluslararası İlişkiler
Antropoloji
Ekonomi
Psikoloji
Tarih
Tıp

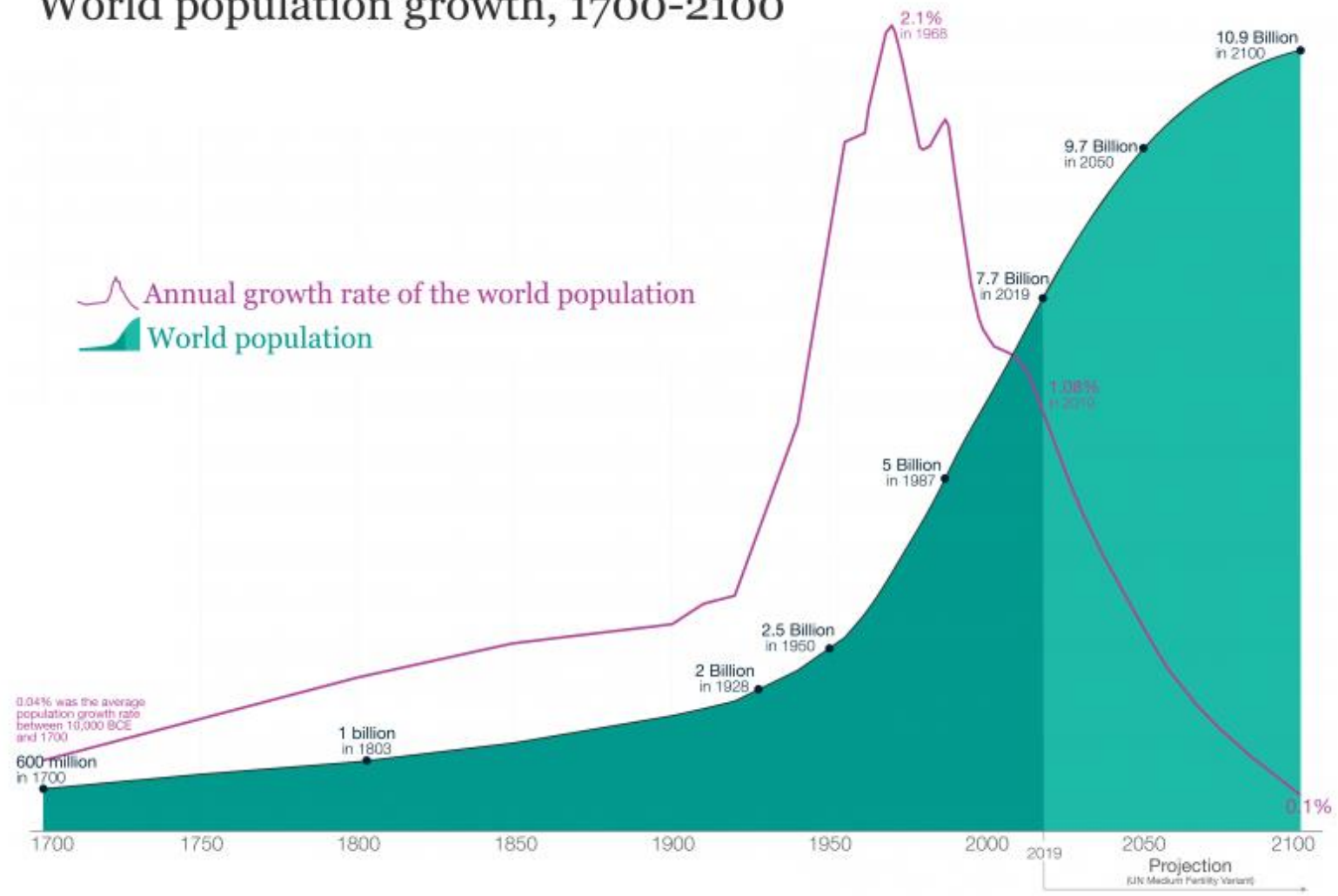

Kaynak: UNFPA, State of world population 2011: 2-3

- İnsanlık tarihinin genelinde küresel nüfus, az miktarda ve yavaş yavaş artmıştır. 17 nci yüzyıl başında, 500 milyon kişi olarak tahmin edilmektedir.
- O tarihlerden itibaren tıp ve eczacılık, halk sağlığı ve beslenme alanlarındaki ilerlemeler, dünya nüfusunun daha hızlı oranda artmasına olanak sağladı ve 1800'de bir milyar, 1930'larda 2 milyar, 1960 sonrası ise; her 12-14 yılda bir 1 milyar eklenerek 2011 yılında 7 milyara ulaştı. 2024 yılında 8 milyar olması öngörülüyor.
- En fazla artış gelişmekte olan dünyada (Afrika, Asya, Güney ve Orta Amerika) gerçekleşti.
- Dahası, dünya nüfusunun gelecekteki artışlarının yüksek doğum ve düşük ölüm oranları ve genç nüfus sayesinde, gelişmekte olan dünyada meydana gelmesi bekleniyor.

World population growth, 1700-2100

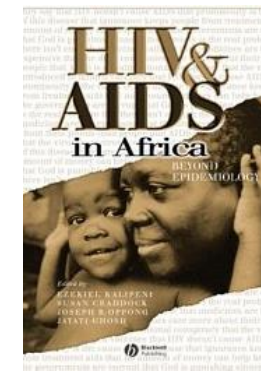
Kaynak: <https://ourworldindata.org/future-population-growth>

- Doğurganlık, ölümlülük ve göçleri içeren nüfus süreçleri incelendiğinde; dünya genelinde günümüz toplumlarının çatışma, kaynak kullanımı, çevresel bozulma ve uluslararası ilişkileri kapsayan belli başlı sorunlarının çoğunun anlaşılması mümkün hale gelir.
- Toplumlar, nüfus süreçleri ve özellikleri tarafından şekillendirilir ve karakteristik kazanır: **Nüfuslar ve bölgeler; ölümlülük ve doğurganlık süreçlerindeki farklılıklar tarafından karakterize edilir.**

POPULATION, HEALTH, AND ENVIRONMENT DATA AND ESTIMATES FOR THE COUNTRIES AND REGIONS OF THE WORLD													
	Life Expectancy at Birth (years)			Percent Urban	Percent of Population With HIV/AIDS 15-49		Percent of Married Women 15-49 Using Contraception		GNI PPP per Capita (US\$) 2009	Population per Square Kilometer	Percent of Population Below \$US2/Day PPP 2009/2009	Percent of Population With Improved Water Supply (2008)	
	Both Sexes	Males	Females		2001	2009	All Methods	Modern Methods				Urban	Rural
WORLD	70	68	72	51	0.8	0.8	61	55	10,240	51	48	96	77
MORE DEVELOPED	78	74	81	75	0.3	0.4	72	62	32,470	27	—	100	97
LESS DEVELOPED	68	66	70	46	—	0.9	59	54	5,440	69	51	94	76
LESS DEVELOPED (Excl. China)	66	64	68	44	1.4	1.2	51	44	5,000	60	56	93	74
LEAST DEVELOPED	59	57	60	28	2.7	2.5	29	25	1,220	41	77	80	54
AFRICA	58	56	59	39	4.8	4.3	29	25	2,720	35	63	85	52
SUB-SAHARAN AFRICA	55	53	56	37	5.9	5.0	23	19	2,000	36	72	82	47
NORTHERN AFRICA	71	69	72	51	0.1	0.3	49	43	5,540	25	18	90	78

- Toplam doğurganlık hızı veya ham doğum oranı
- Çocuk ölümlülüğü
- Doğuşta yaşam beklentisi
- 15-49 yaş grubunda HIV/AIDS'li oranı

POPULATION, HEALTH, AND ENVIRONMENT DATA AND ESTIMATES FOR THE COUNTRIES AND REGIONS OF THE WORLD												
	Population mid-2011 (millions)	Births per 1,000 Population	Deaths per 1,000 Population	Rate of Natural Increase %	Net Migration Rate per 1,000	Projected Population (millions)		2050 Population as a Multiple of 2011	Infant Mortality Rate ^a	Total Fertility Rate ^b	Percent of Population Ages	
						mid-2025	mid-2050				<15	65+
WORLD	6,987	20	8	1.2	—	8,084	9,587	1.4	44	2.5	27	8
MORE DEVELOPED	1,242	11	10	0.2	2	1,290	1,333	1.1	5	1.7	16	16
LESS DEVELOPED	5,745	22	8	1.4	-1	6,794	8,254	1.4	48	2.6	29	6
LESS DEVELOPED (Excl. China)	4,400	25	8	1.7	-1	5,390	6,942	1.6	52	3.0	33	5
LEAST DEVELOPED	861	35	11	2.4	-1	1,176	1,826	2.1	76	4.5	41	3

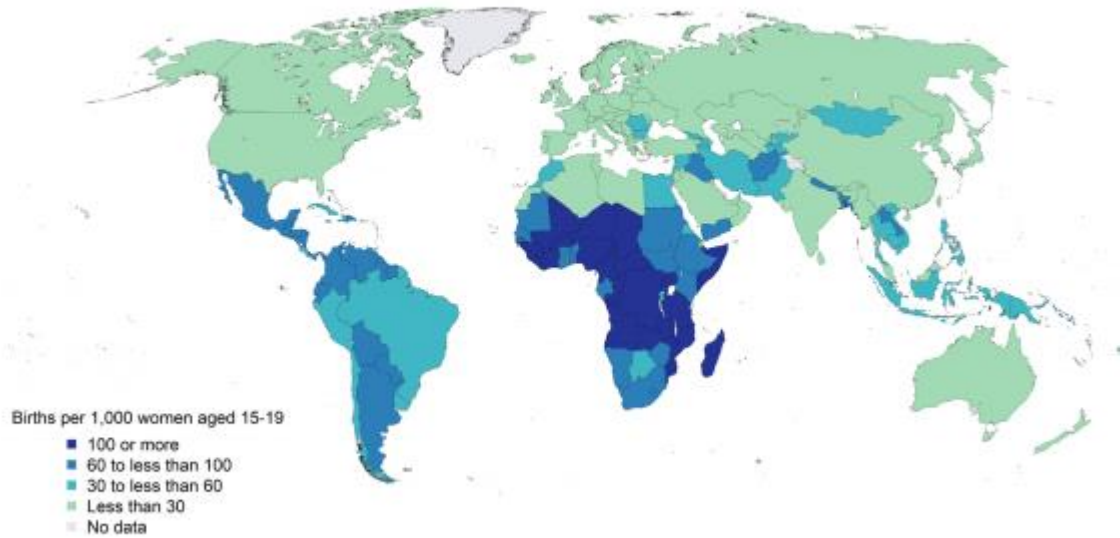

Demographic indicators

WORLD AND REGIONAL AREAS	POPULATION			FERTILITY			LIFE EXPECTANCY			POPULATION CHANGE	POPULATION COMPOSITION (BY AGE)			
	Total population in millions			Total fertility rate, per woman			Life expectancy at birth, years			Average annual rate per cent	0-14 per cent	10-24 per cent	15-64 per cent	65 and over per cent
	1969	1994	2019	1969	1994	2019	1969	1994	2019	2010-2019	2019	2019	2019	2019
WORLD	3626	5670	7715	4.8	2.9	2.5	56	65	72	1.1	26	24	65	9
More developed regions	1001	1167	1266	2.3	1.6	1.7	71	74	80	0.3	16	17	65	19
Less developed regions	2625	4503	6448	5.9	3.2	2.6	53	63	71	1.3	27	25	65	7
Least developed countries	301	570	1050	6.8	5.6	3.9	44	52	65	2.4	39	32	57	4
REGIONAL DATA														
Arab States	112	223	373	6.9	4.5	3.3	52	64	70	2.0	34	28	61	5
Asia and the Pacific	1818	3027	4030	5.9	2.8	2.1 ^a	53	64	72 ^a	1.0	24 ^a	23 ^a	68 ^a	8 ^a
Eastern Europe and Central Asia	154	211	247	3.6	2.4	2.0	61	67	73	0.9	23	21	67	10
Latin America and the Caribbean	278	474	653	5.4	3.0	2.0 ^b	59	69	76 ^b	1.1	24 ^b	25 ^b	67 ^b	9 ^b
East and Southern Africa	154	312	613	6.8	5.9	4.3	46	49	64	2.7	41	32	55	3
West and Central Africa	118	229	447	6.6	6.3	5.1	41	49	58	2.7	43	32	54	3

Adolescent birth rate (live births per 1,000 women aged 15-19 years), 2015-2020

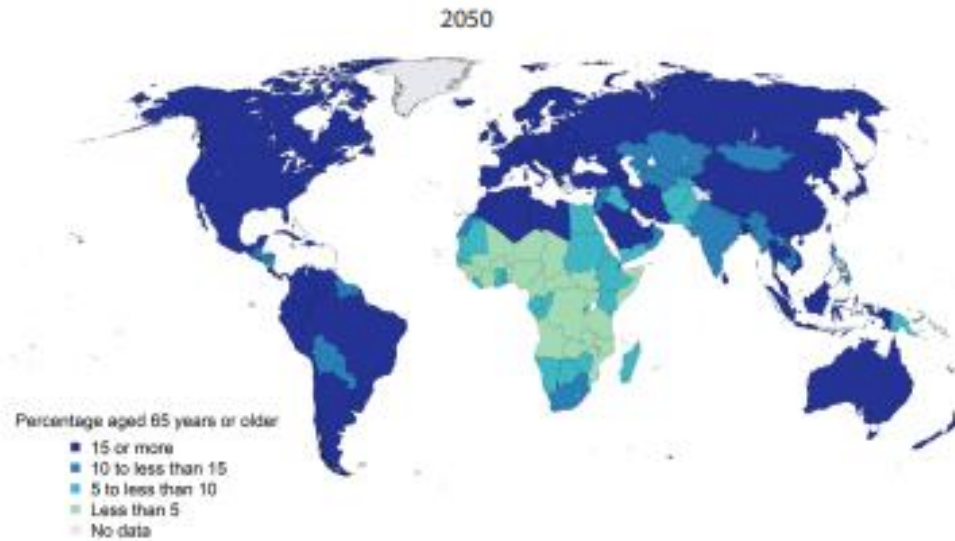
Some countries, including several in sub-Saharan Africa and Latin America, continue to experience high levels of adolescent fertility

Data source: United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2019). *World Population Prospects 2019*.

**Percentage of population aged 65 years or over in 1990, 2019 and 2050,
according to the medium-variant projection**

Virtually all countries and areas are experiencing population ageing

Data source: United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2019). *World Population Prospects 2019*.

- Ülkeler veya bölgeler, göçlerden etkilenir. Savaş, mülteci hareketleri, mekân boyunca basit coğrafi etkileşim, kötü sağlık koşullarını ve hastalıkların yaygınlığını sürekli hale getirir.
- Göçler, konut gereksinimindeki değişikliklere bağlı olarak yerel oturma yeri değişiklikleri; iş fırsatları ve çekiciliklerin yönlendirdiği iç veya uluslararası göçleri kapsar. İkametgâh hareketliliği ve iç göç nadiren kontrol edildiği halde; pek çok ülke, uluslararası göçü sıkı şekilde kontrol eder ve vasıfsız insanların göçüne engel olur, bu da beraberinde düzensiz (belgesiz) göçü getirir.
- Daha iyi bir yaşam sürmek için belgesiz göç, tehlikeli bir seçenek haline alır. Bazı bölgelerde güncel olaylar mültecileri/sığınmacıları ve yerinden olmuş nüfusu gözle görünür hale getirir.
- Diğer taraftan gelişmiş dünyanın kentlerinde göçmenler dikkat çekici şekilde ulusötesi topluluklar oluşturmaya başlamış, demografik yapıyı ve hatta soyların geleceğini etkileyebilecek boyutlara ulaşmıştır.
- İşte dünyanın karşı karşıya kaldığı sorunların nedeni olan nüfus süreçlerinin yerel ve küresel bağlamda anlaşılması ve değerlendirilmesi bu dersin ana motivasyonunu oluşturmaktadır.

- İkametgâh Hareketliliği
- İç Göç
- Uluslararası /Ulusötesi Göç

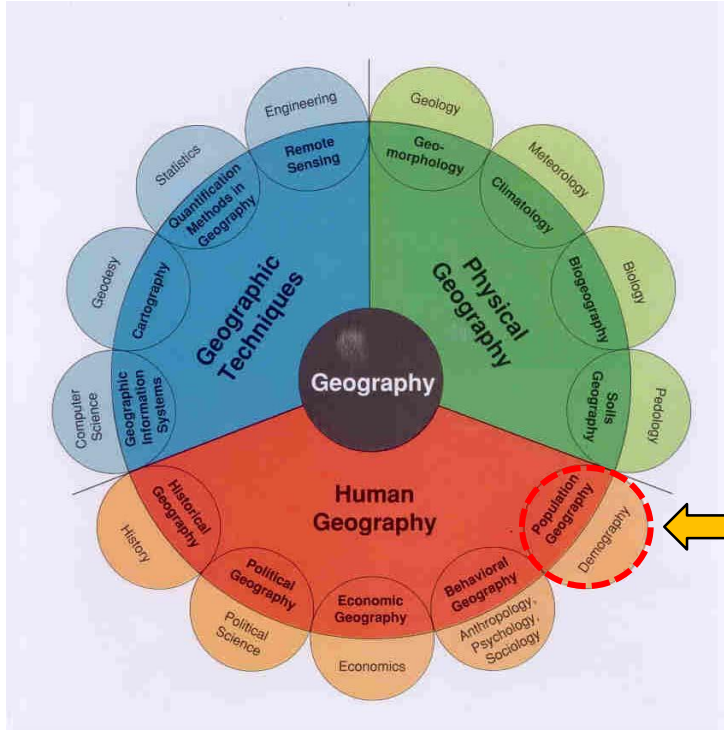

- Nüfus araştırmaları, pek çok disiplin ve araştırma geleneğinden, çeşitli başlıklar altında yansıtılan multidisipliner anlayıştan yararlanır.
- Ekonomistler, coğrafiyacılar, sosyologlar, plancılar ve antropologlar nüfus araştırmalarına sürekli katkıda bulunur.
- Nüfus ile yakından ilgilenen bazı disiplinler:
  - Beşeri Coğrafiya
  - Demografi
  - Ekonomi
  - Sosyoloji
  - Siyaset Bilimi
  - Antropoloji
  - Sosyal Psikoloji
  - Halk Sağlığı (Tıp)
  - Tarih
  - Őehir ve Bölge Planlama

- Demografi = demos (*halk, nüfus*) + graphia (*yazmak, çizmek*)
- Donald Bogue demografiyi, “...*ampirik, istatistiksel ve matematiksel nüfus araştırması*”, William Peterson ise, ölümlülük ve doğurganlık gibi “... *nüfus olaylarının sistemli analizini yapan bir disiplin*” olarak tanımlar.
- Toplumların nüfusunu sosyo-ekonomik ve biyolojik bakış açısıyla, sayısal yönden inceleyen demografi, biyoloji ile sosyal bilimler arasında bir köprü işlevi görür.
- Nüfusbilim (Demografi), tıpkı ekonomi gibi tahmine dayanan ve her bir nüfus olayını kendi bağlamında ele alan bir disiplindir.

- Beşeri coğrafyanın bir alt araştırma alanı olarak nüfus coğrafyası; büyüklük, bileşim, mekânsal dağılım ve zaman içinde nüfusta meydana gelen değişimlerle ilgili olarak insan nüfusunu araştırmaktadır (Newbold, 2014: 3).
- Yeni binyılın başında hem dünya hem de Türkiye'de nüfusa ilişkin coğrafi sorunlar çok daha önemli bir hal almıştır.
- Bu yüzden son yıllarda küresel çevresel süreçlerin nüfusa ilişkin sonuçları, küreselleşmeyle ilişkili sosyal ve ekonomik güçlerin nüfusa etkileri, küresel ölçekte nüfus yapılarında önemli değişiklikler üretmekten sorumlu demografik süreçler ve küresel politik güçlerin nüfusa etkileri, nüfus coğrafyacılarının odağına yerleşen araştırma konuları olmaya başlamıştır (Findlay ve Hoy, 2000).

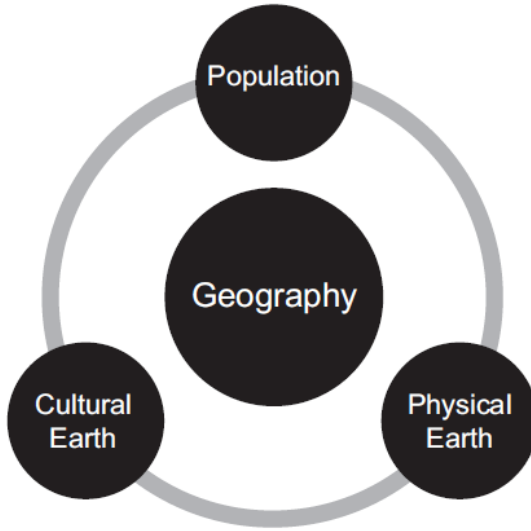
- Yerelden küresele farklı ölçeklerdeki mekânsal birimlerde nüfusa ilişkin sorunların ciddi artışı yüzünden belki de nüfus coğrafyası alanı, tarihin hiçbir döneminde bu kadar entelektüel açıdan önemli ve sosyal olarak güncel konularla ilgili bir araştırma gündemiyle karşı karşıya kalmamıştır (Gober ve Tyner, 2004).
- Mekânsal demografinin güçlü geleneğinin üzerine inşa edilmiş olan ve gittikçe daha çeşitli nicel ve nitel metodolojileri bünyesinde barındıran nüfus coğrafyası, bugün insan hareketleri, bölgesel demografik değişkenlik ve bu nüfus süreçlerinin meydana geldiği sosyal bağlama daha bütüncül bir anlayış geliştirmenin peşinden koşmakta; ek olarak nüfus coğrafyacıları, politik öneme sahip konuları gittikçe daha fazla ele almaktadır (Gober ve Tyner, 2004).

- Beşeri coğrafyanın bir alt alanı olarak nüfus coğrafyasının temelleri, Pierre George (1950, 1951) ve Glenn Trewartha (1953) tarafından atılmıştır.
- Nüfus coğrafyasının alt alan olarak ortaya çıkışında önemli bir rol oynayan Trewartha, coğrafyayı insan merkezli görüyor ve nüfus sayılarının, yoğunluklarının ve niteliklerinin coğrafyanın tamamı için gerekli bir arka plan sağladığını düşünüyordu (Weeks, 2004).

- Trewartha, fiziki ve kültürel coğrafya ile birlikte nüfus coğrafyasını ayrı bir alt disiplin olarak düşünmüştü. Ancak o tarihlerden itibaren coğrafya, fiziki ve beşeri coğrafya diye ikili bölümlenmeye anılmaktadır ve nüfus coğrafyası beşeri coğrafyanın bir bileşeni olarak kabul edilmektedir.

Trewartha için coğrafya içinde nüfusun merkezi yeri

Kaynak: Trewartha 1953: 81.

- Trewartha, coğrafyanın nüfusa bakışını, “tek veya bütün halinde bir nüfus analizinde, dünya üzerinde yayılmış olan insanların bölgesel farklılıklarını anlamak olmalıdır” şeklinde özetler.
- Trewartha’nın bakışı, **alansal dağılış ve düzen odaklıdır.**

- Nüfus coğrafyası ilk başlarda; yerlerin coğrafi karakteri, nüfusun lokasyonunun belirlenmesi, nüfusun nitelikleri ve mekânsal gruplaşmalarıyla ilgilendi.
- Zelinsky (1966) ve Beaujeu-Garnier'nin (1956, 1966) çalışmaları nüfus coğrafyasının güçlenmesine katkı sağladı.
- Zelinsky (1966), nüfus konusunda alansal farklılıklara vurgu yaparak, “...nüfus coğrafyacıları, yerin genel yapısı bağlamında nüfusun mekânsal görünümünü inceler” demektedir.
- Zelinsky'ye göre nüfus coğrafyası üç hususla ilgilidir:
  - 1) Nüfusun miktarı ve niteliklerinin lokasyonunun betimlenmesi,
  - 2) Bunların mekânsal gruplaşmasının açıklanması,
  - 3) Nüfus olgusunun coğrafi analizi.
- Beaujeu-Garnier (1966), “Demografın işi, demografik olguların ölçülmesi ve analizi; tarihçininki evrimin kalıntılarını incelemek, sosyologunki insan topluluklarını, nedenleri ve yankılarıyla gözlem yapmak suretiyle araştırmak ise; **coğrafyacının işi, nüfus olaylarını günümüz çevresel koşulları bağlamında, nedenleri, özgün nitelikleri ve olası sonuçlarıyla incelemektir**” biçiminde ifade etmektedir (Peters ve Larkin, 2005).

- Nüfus coğrafyasının demografiye yakın ilişkisini yansıtan pek çok nüfus coğrafyacısı; 1970'ler ve 1980'ler boyunca matematik ve bilimsel sorgulama ile ampirik araştırmaları birleştiren mantıksal pozitivism; sayısal yöntemlere; büyük veri setlerinin analizine yöneldi (Newbold, 2010).
- Bilgisayar ve istatistiksel yazılım programlarındaki gelişmeler, bu şekilde çalışan nüfus coğrafyacılarının hipotezlerini tahminsel teknik yöntemleriyle test edebilmelerine ve karmaşık multivariate istatistik analiz yöntemlerini kullanmalarına olanak sağladı.
- Mekânsal analiz, pozitivism ve nicel yöntemlerden etkilenen Demko, Rose ve Schnell'e (1970) göre; **“nüfus coğrafyası, belirli bir alansal ünite ve belirli koşulların ortak etkileşiminde; insan nüfuslarının demografik ve demografik olmayan niteliklerinin, ekonomik ve sosyal sonuçlarının mekânsal değişimlerini inceleyen bir bilim dalıdır”** (Peters ve Larkin, 2005).

- Clarke'a (1972) göre nüfus coğrafyası, “nüfusun dağılışı, bileşimi, göçleri ve artışıındaki mekansal değişiklikleri göstermekle ilgilidir”.
- Demograf Courceau (1976), demografi ve nüfus coğrafyasının insan nüfusunun araştırılmasıyla ilgili olduklarını ve her iki disiplinin de istatistik veriler, nicel ve nitel araştırma yaklaşımlarından yararlandıklarını ifade eder.
- Courceau'ya göre iki disiplin arasındaki temel fark: Demografın vurgusunu *zamana*, coğrafyacının ise *mekâna* yapmasıdır.
- Bu perspektiften nüfus coğrafyası; lokasyon ve mekânsal süreçlere yapılan vurguyla nüfusun coğrafi incelemesidir.

- Trewartha'dan beri nüfus coğrafyasının faaliyet alanı ve öneminde gelişmeler oldu ve birçok coğrafyacı, yöntem çeşitliliği ve teorik yaklaşımlar kullanarak bu alanın gelişimine önemli katkı yaptı (Newbold, 2010).
- Ayrıca nitel yaklaşımlar, Coğrafi Bilgi Sistemleri-CBS ve mekânsal analiz teknikleri, nüfus süreçlerinin incelenmesinde yeni anlayışların gelişmesine yardımcı oldu. Şimdi araştırmacıların çoğu nüfusu, daha geniş bir bağlama oturtuyor; yerin/mekanın öneminin farkına varıyor; coğrafya ve diğer sosyal bilimler tarafından geliştirilen anlayışları kullanıyor.
- Günümüzde nüfus coğrafyası, demografik dinamikleri çok boyutlu mekânsal ilişkileriyle araştırıyor ve uluslararası çalışmalara özellikle göç ve hareketlilik konularına daha fazla odaklanıyor. Etnisite, sosyal bağlam ve kamu politikaları nüfus coğrafyacılarının üzerinde en fazla çalıştıkları konular olmakta ve toplumsal cinsiyet, ırkçılık, yaş ayrımcılığı ve sınıf çatışmaları, coğrafyacılar tarafından gittikçe daha fazla önemseniyor (Gaile ve Willmott, 2004).

- Nüfus coğrafyası, karmaşık bir olguya nasıl bakılacağını gösteren **coğrafi perspektif** sayesinde, kavramsal yaklaşım çeşitliliğine sahiptir.
- Doğası gereği, coğrafyanın ilgi alanına giren **mekân, bölgesel farklılaşmalar, yayılma, yer ile bunların beşeri ve doğal süreçlerdeki rolü** gibi unsurlar, nüfus konularının ele alınmasında eşsiz bir birleştirici çerçeve sunuyor. Böylece coğrafi perspektif, nüfus araştırmalarında diğer disiplinlere çok değerli katkılarda bulunuyor.
- Ekonomik ve kültürel coğrafya; işgücü ve emeklilik planları ile çocuk arasındaki dengelemeyi ve toplumun kültürel beklentilerini veya eğitim yeterliliğini de içerecek biçimde bir ailenin ekonomik ihtiyaçlarını yansıtabilen doğurganlık tercihlerine bir anlayış sağlıyor.
- Politik, sosyal ve kültürel coğrafya; farklı konuları yan yana getirmek suretiyle; çevre, kaynaklar ve politika arasındaki etkileşimin belirlenmesine olanak tanıyor.
- Bu nedenlerle artık daha sık **nüfus coğrafyaları**ndan (*population geographies*) söz ediliyor.

- Barcus ve Halfacree (2018) *An Introduction to Population Geographies: Lives Across Space* isimli kitaplarında sabit bireyi (nüfusu) ve sabit grubu (nüfus kalabalığını) aşan bir nüfus kavramından söz ediyor.
- Bu yeni nüfusu bakışıyla onlar, yaşamı şekillendirmede hem sosyo-ekonomik ve biolojik-çevresel bağlamı hem de özel kişisel karakter ve fail(agency) için sabit olmayan rolleri ön plana çıkarıyor.
- Onlar nüfusun post-modernizmin çeşitliliğe vurgusunun ve kategorizasyonun önemi konusunda post-yapısalcılığın eleştirel hassasiyetinin merkeze alınması gerektiğini savunuyor.
- Postmodernizm, var olan Nüfus Coğrafyası konularında devam eden araştırmaları destekliyor, ancak içerdiği **Aynılık** ve **Ötekilik** karmaşasını daha yakından ve keskin bir duyarlılıkla inceliyor (Philo, 1992).
- Post-yapısalcılık, herhangi bir kategorinin durağanlığını veya sabitliğini bozarken, insanları yaşamları boyunca kategoriler arasında sık sık hareket halinde varlık olarak anlamaya çalışıyor (Barcus ve Halfacree, 2018).

- Bu ikili vurgu, hem *Aynı* kategorisi içinde birlikte var olan insanları anlamayı, hem de eşzamanlı olarak *Ötekinin* belirsiz bir çeşitliliği içinde insanların dağılmasını görmeyi içeren yeni bir hayal gücüne çağrı yapıyor (Barcus ve Halfacree, 2018). Bu çağrı, bütünüyle **ilişkisel bir Nüfus Coğrafyası** içindir.
- **İlişkisel Nüfus Coğrafyası, insanların kiminle ve neyle ilişkide olduklarını, hem birbirleriyle hem de birbirlerine karıştıkları mekanları ve yaşadıkları zamanları temsil eder.**
- Bu mekanlar ve zamanlar sabit değil, ilişkisel olarak görülür, her zaman üretilirler ve yeniden üretilirler, [yeniden] yazılırlar.
- İnsanlar her zaman bireydir ve her zaman gruplandırılırlar, ancak koşullar sabit veya durağan değildir. İnsanlar ve ne yaptığımız, nasıl yaptığımız ve neden yaptığımız, daima bir bağlam içinde anlaşılabilir ve üstelik bağlamın kendisi de bütünüyle sabit değildir.
- Böylece Nüfus Coğrafyası, **sabit, Aynı, nüfus** (ya da kalabalıklık) noktası odağından, **akıcı, Öteki, nüfuslar** zeminine doğru yöneliyor.

- Nüfus Coğrafyasının temel ilişkiselliğini doğru ve tam olarak anlamak, herhangi bir nüfus olgusunun nihai üretiminde potansiyel olarak yer alan çok çeşitli konuları anlamayı gerektirir.
- Doğumlar, ölümler ve göçler, en azından başlangıçta, nispeten basit demografik gerçekler olarak görülebilir, ancak bu ilk izlenimin ötesinde ve özellikle nedensellik göz önüne alındığında, kültürel ve fiziksel boyutlar kolaylıkla devreye girer ve olgular karmaşıklaşır.
- O zaman, Coğrafya, Trewartha'nın önerdiği gibi, her zaman nüfus, kültür ve fiziksel alanın bir kombinasyonudur ve bu nedenle nüfus, mekânda demografik olarak tanımlanmış bir nesne olmaktan mekân inşa etmeye yardım eden sosyal olarak oluşturulmuş bir sürece doğru kayar (Bailey 2005: 192). Bu, Trewartha'yı haklı çıkarır.

- Gober ve Tyner (2004) nüfus coğrafyasında altı güncel araştırma alanı saptamıştır:
  - 1) İç göç ve ikametgâh hareketliliği
  - 2) Uluslararası göç ve ulusaşırıcılık
  - 3) Göçmen asimilasyonu, uyum ve etnik bölgeler (anklavlar)
  - 4) Bölgesel demografik değişim
  - 5) Sosyal teori ve nüfus süreçleri
  - 6) Kamu politikası

- Özgür, E.M. (2016). Bir alt alan olarak nüfus coğrafyasının geçmişi, bugünü ve geleceği. *Ege Coğrafya Dergisi* 25 (1),1-36.
Erişim: <http://dergipark.gov.tr/ece/issue/26668/280168>

- Giriş bölümünü tamamlamadan önce halen nüfusla ilgili makalelerin yayınlandığı ulusal ve uluslararası periyodiklerin bazılarını tanımak yararlı olabilir.
- Çok sayıdaki nüfusla ilgili periyodiğin bazılarına bakmadan önce *Population Index* 'ten söz etmek yerinde olabilir. Population Index, şimdi faaliyeti sona ermiş üç ayda bir çıkan, Amerikan ve çok sayıda diğer ülkelerden yapılan nüfus literatürünü endeksleyen bir yayındı.
- Bu endekste yıl bazında konularına göre makaleler bibliyografik olarak verilmekte ve ek olarak literatür yazar ve coğrafi olarak endekslenmekteydi.
- Nüfus konusundaki makaleler, şimdi SCIENCE CITATION INDEX (SCI) ve **SOCIAL SCIENCES CITATION INDEX (SSCI)** veya **Scopus** gibi endeksler tarafından taranmaktadır.

<http://popindex.princeton.edu/index.html>

Contents

[Bibliography](#)
[Author Index](#)
[Geographical Index](#)

<http://ip-science.thomsonreuters.com/cgi-bin/jrnlst/jloptions.cgi?PC=SS>

<http://www.info.sciverse.com/>

Open to accelerate science

Product Sites: [ScienceDirect](#) | [Scopus](#) | [Hub](#)

RSS Feeds

Search this site

Go

HOME

PRODUCTS

CUSTOMER SUPPORT

RESOURCES

NEWS

COMMUNITY

CONTACT US

United Nations Population Information Network
A guide to population information on UN system web sites
 United Nations Population Division - Department of Economic and Social Affairs

POPIN
[Home](#)
[Page](#)

Functional Commissions and Secretariat		
Population		
Social Development		
Statistics		
Sustainable Development		
Women		
Regional Commissions		
ECA	ECE	ECLAC
ESCAP	ESCWA	
Programmes/Funds/Other		
UNAIDS	UNDP	UNEP
UNFPA	UN-Habitat	UNICEF
UNIFEM	Refugees	
Specialized Agencies		
FAO	ILO	UNESCO
WHO	World Bank	
Regional POPIN		
Africa	Asia/Pacific	Europe
Latin America/Caribbean		
Western Asia		

Data

Publications

Organizations

Conferences

Search phrase:

[Advanced search](#)
[Search tips](#)

[About](#)

[Privacy](#)

[Site Map](#)

[Economic and Social Development Home](#)   [UN Home](#)
Copyright United Nations 2001

<http://www.un.org/popin/>

United Nations Population Information Network
A guide to population information on UN system web sites
 A resource from the United Nations Population Division

[Go to POPIN Home](#)

- Publications**
- ▶ Major Recurring Population Publications
  - ▶ Major Recurring Population-Related Publications

Major Recurring Population Publications

World Population Prospects (Population Division)

- [Home](#) Official UN estimates (1950-2004) and projections (2004-2050) for every country in the world, including estimates and projections of 28 demographic indicators, including birth rates, deaths rates, infant mortality rates and life expectancy. Published by the UN Population Division.

The State of World Population (UNFPA)

- [Home](#) Report on population and development issues published annually by the United Nations Population Fund (UNFPA). Full or partial text available online in English, French and Spanish.
- [Order](#)

World Urbanization Prospects (Population Division)

- [Home](#) *World Urbanization Prospects: the 2007 Revision*, prepared by the United Nations Population Division, presents estimates and projections of the number of people living in the urban and rural areas of the countries of the world for the period 1950-2030.
- [Highlights](#)
- [Online database](#)

Demographic Yearbook (Statistics Division)

- [Home](#) The latest, fifty-third edition of this publication (2001) is a unique international sources of population information for over 230 countries or area of the world. It provides population information for the year 2001, reported by national statistical offices and covering such areas as population size, composition, fertility, mortality, nuptiality and divorce. ([Home](#))

World Contraceptive Use (Population Division)

Major Recurring Population-Related Publications

The World's Women Reports (Statistics Division)

- [Home](#) Looks at the status of women through the lens of statistical data and analysis. A statistical source-book showing how women fare in different parts of the world.

HIV/AIDS Epidemic Update (UNAIDS)

- [Home](#) *The 2007 AIDS epidemic update reports on the latest developments in the global AIDS epidemic. The 2007 edition provides the most recent estimates of the AIDS epidemic and explores new findings and trends in the epidemic's evolution.*

Human Development Report (UNDP)

Global Environment Outlook (UNEP)

- [Home](#) "A comprehensive integrated assessment of the global environment at the turn of the millennium." ([Foreword](#))

State of the World's Children (UNICEF)

- [Home](#) "Reports on the progress that has been made in improving the lives of children and families since the 1990 World Summit for Children."

The State of Food and Agriculture (FAO)

- [Home](#) Annual report on current developments and issues in world agriculture. Monitors the global agricultural situation as well as the overall economic environment surrounding world agriculture.

Yearbook of Labour Statistics (ILO)

- [Home](#) Trilingual English, French and Spanish.

World Health Report (WHO)

United Nations

Department of Economic and Social Affairs
 Population Dynamics

World Population Prospects 2019

- [WPP Home](#)
- [Data](#)
- [Figures](#)
- [Documentation](#)
- [World Urbanization Prospects](#)
- [Population Division](#)
- [Contact Us](#)

http://www.prb.org/

Get Email News Donate

Facebook Twitter YouTube RSS

Population Reference Bureau

ABOUT PUBLICATIONS MULTIMEDIA TOPIC/GEOGRAPHY EVENTS DATAFINDER

Articles

LISTING PAGE

Data Sheets

LISTING PAGE

Reports

LISTING PAGE

Lesson Plans

LISTING PAGE

2017 World Population Data Sheet

WITH A SPECIAL FOCUS ON YOUTH

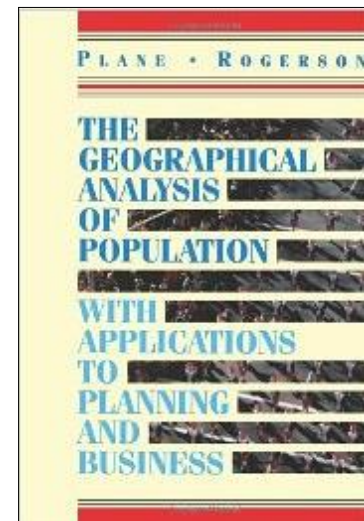
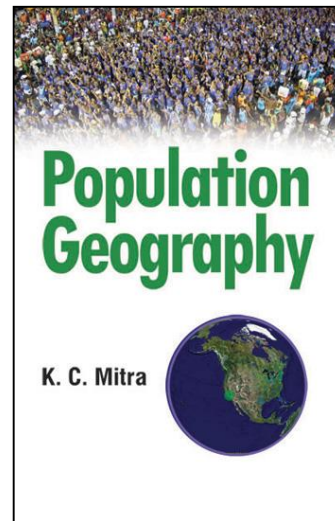
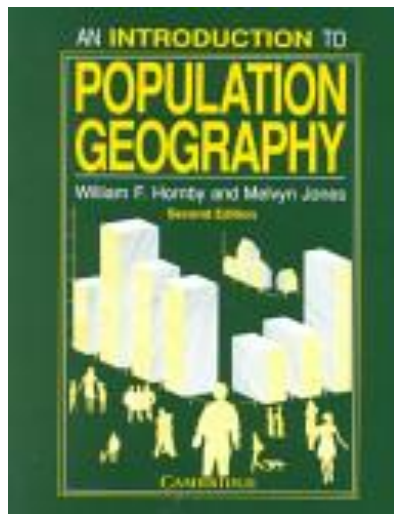
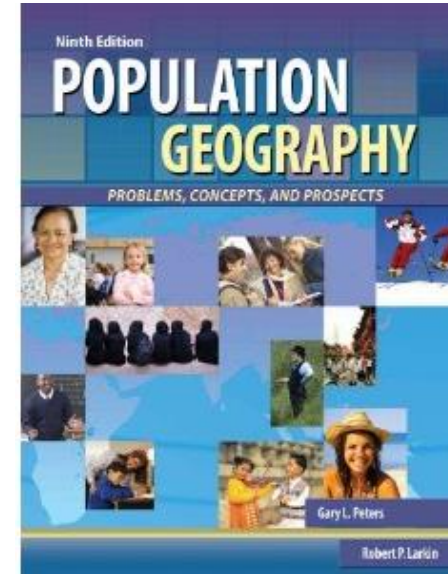
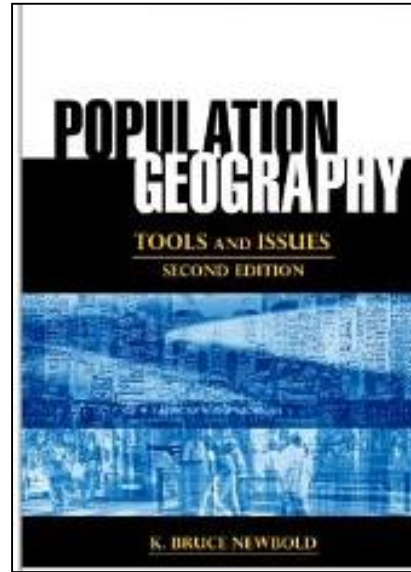
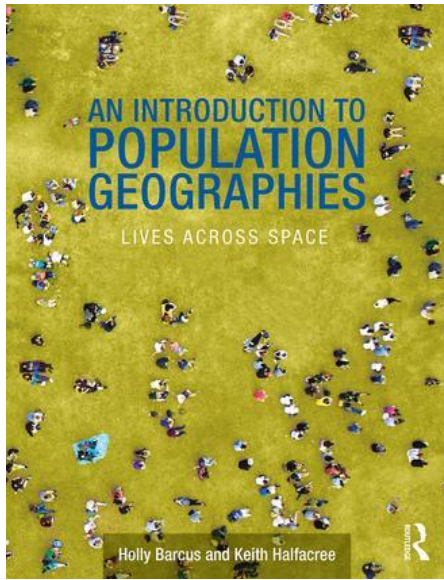

ABOUT PUBLICATIONS MULTIMEDIA TOPIC/GEOGRAPHY EVENTS DATAFINDER

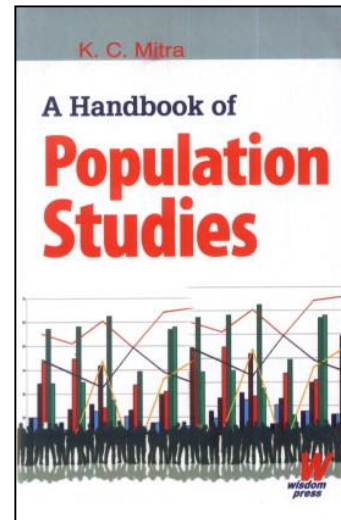
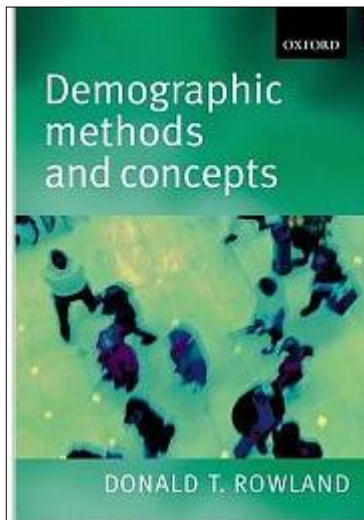
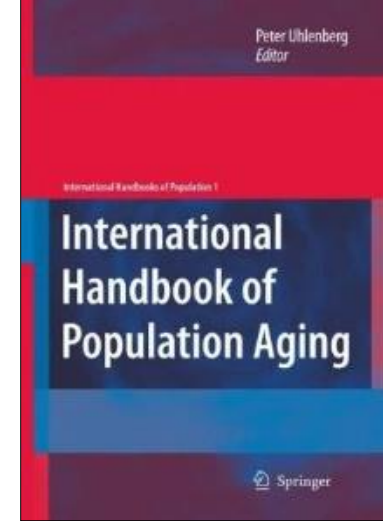
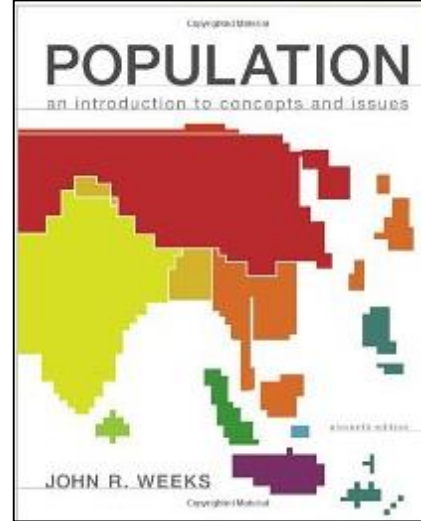
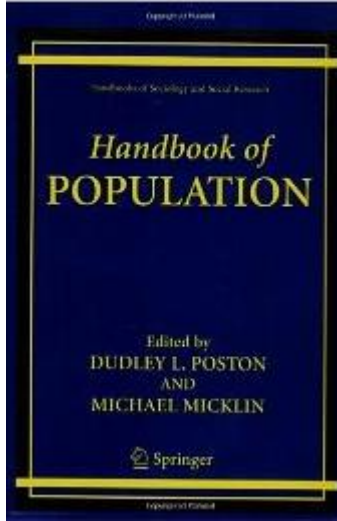
Home > Publications > Data Sheets

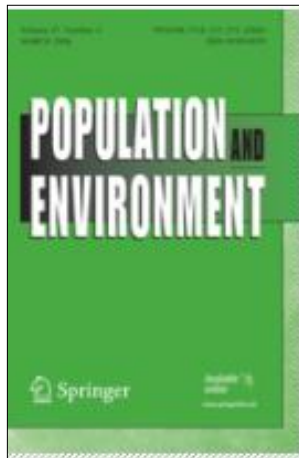
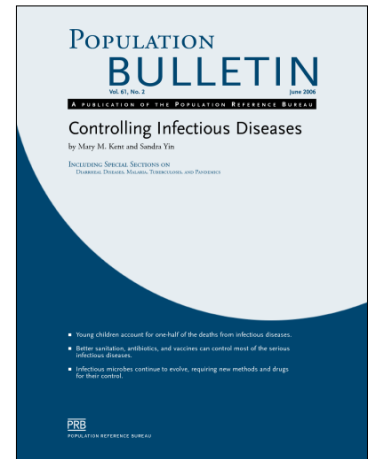
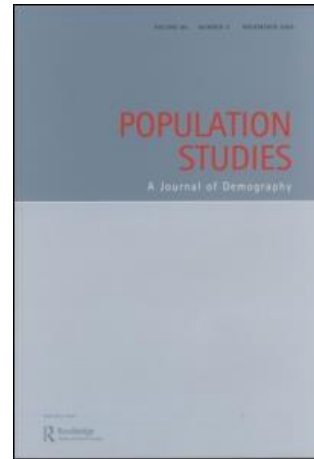
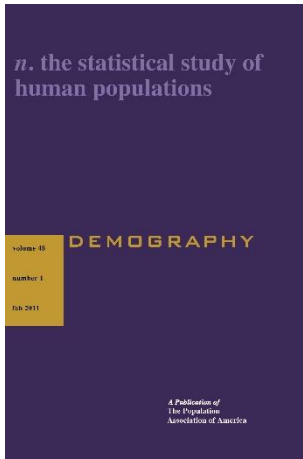
2017 World Population Data Sheet

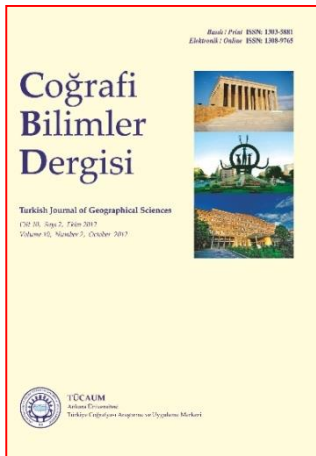
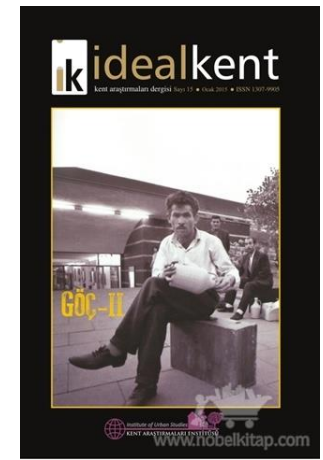
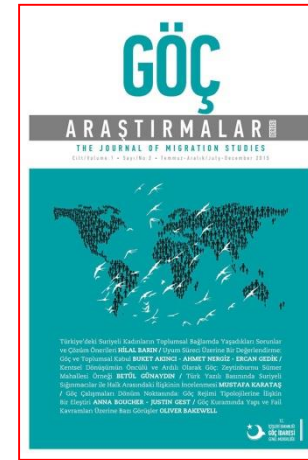
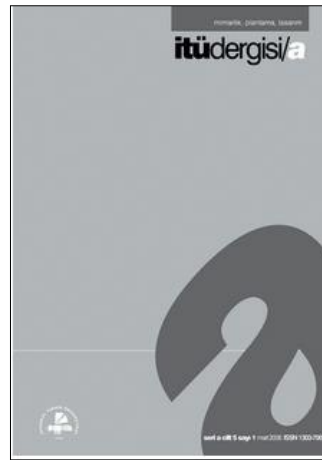
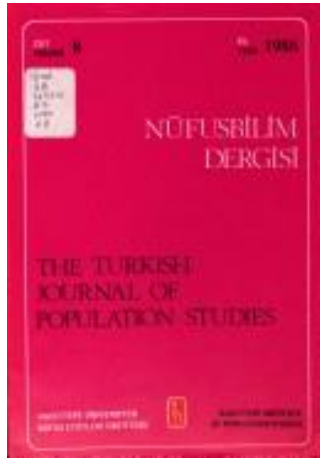
[View Data Sheet](#)

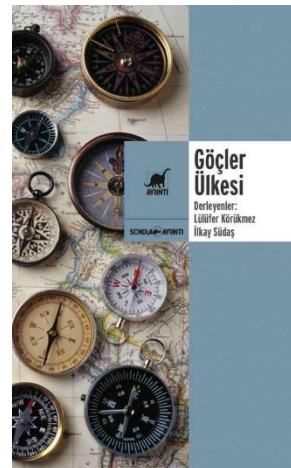
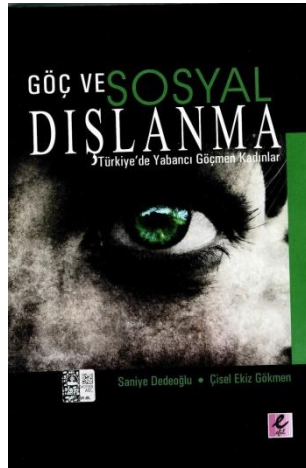
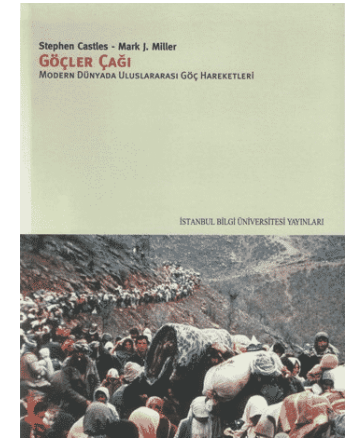
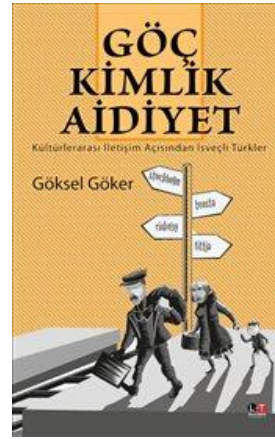
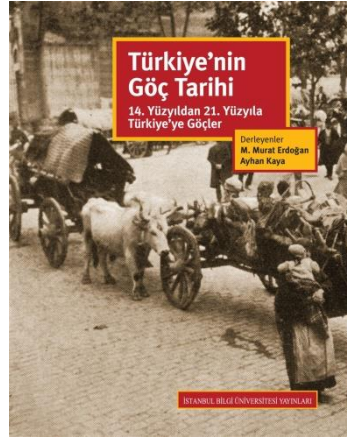
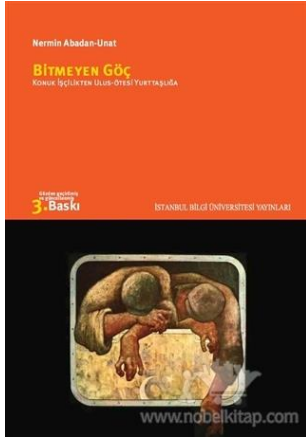

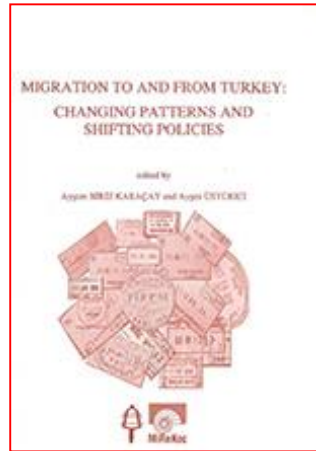
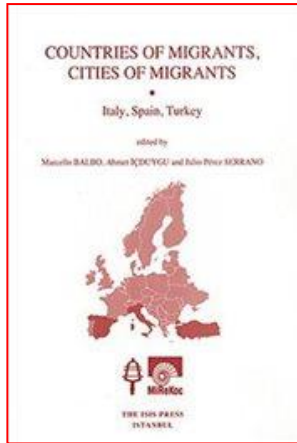
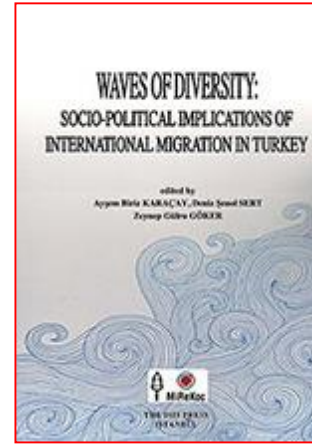
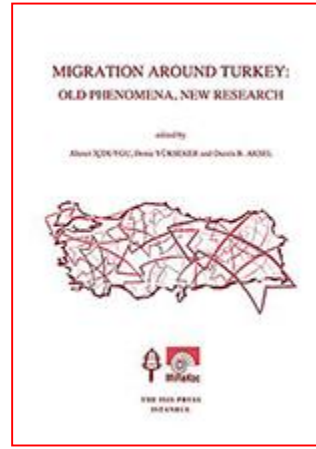
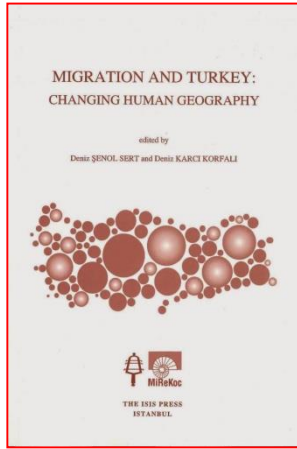

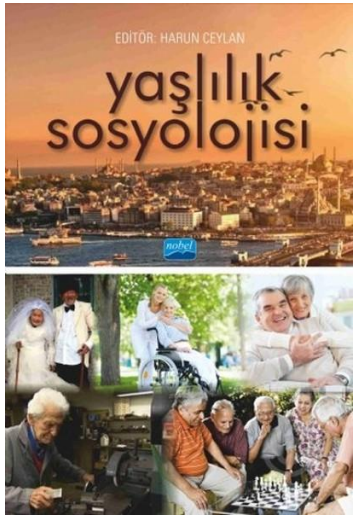
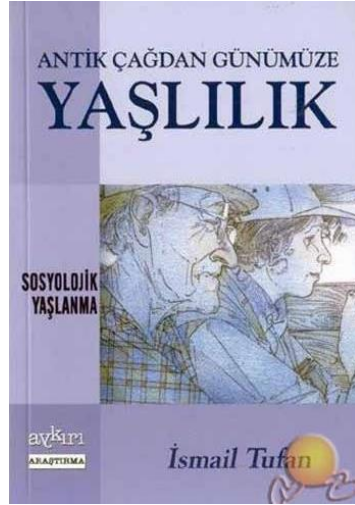

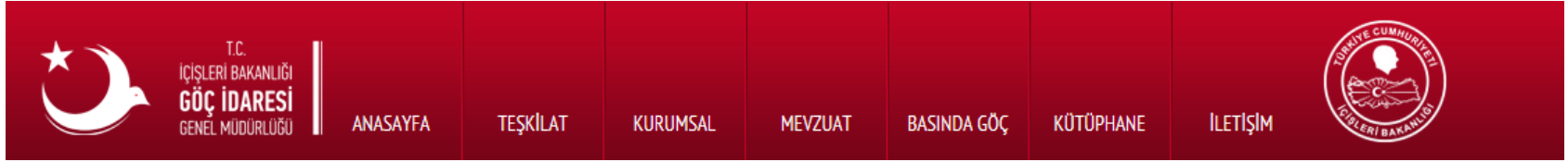

- **Göç Araştırmaları Merkezi**
- Türkiye'nin göç politika ve stratejilerini belirleme, uygulanmasını takip etmek, göç alanında strateji belgeleri ile program ve uygulama belgelerini hazırlama çalışmalarını yürütecek Göç Politikaları Kurulu'nun ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün görev alanına ilişkin olarak; siyasi, hukuki, ekonomik, tarihi, stratejik ve güncel ulusal ve uluslararası her türlü incelemenin, araştırmanın, bilimsel çalışmanın, projenin, eğitimin ve danışmanlık faaliyetlerinin yapılabilmesi ve yaptırılabilmesi, literatürde ve uygulamada yeni gelişmelerin izlenmesi, konu hakkında devamlı ve yeterli bilgi ve donanımın elde edilmesi, Türkçe ve yabancı dillerde bilimsel eserlerin oluşumuna katkı sağlanması, strateji ve uygulamaya yönelik çalışmalar yapılarak alternatif karar seçenekleri ve objektif öneriler oluşturulması, ulusal ve uluslararası seminerler düzenlenmesi ile ilgili görevleri ifa etmek üzere Eğitim Dairesi Başkanlığına bağlı olarak kurulmuştur.

- **Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı**
- Başbakanlığa bağlı müsteşarlık düzeyinde bir kamu kurumu olarak 6 Nisan 2010 tarihinde kurulan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) yurtdışındaki Türk vatandaşları, kardeş topluluklar ile Türkiye’de öğrenim gören uluslararası burslu öğrencilere yönelik çalışmaları koordine etme, bu alanlarda verilen hizmetleri ve yapılan faaliyetleri geliştirme görevi üstlenmiştir.
- Başkanlığın çalışmalarıyla, gerek yurtdışında yaşayan vatandaşlarla gerekse kardeş topluluklarla ilişkiler güçlendirilmekte, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak daha yakın ilişkiler tesis edilmektedir. Türkiye Burslusu öğrenciler ise; dünyanın dört bir yanındaki gönüllü elçiler kabul edilmektedir.

- **Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü**
- Nüfus Etütleri Enstitüsü, demografi alanında eğitim vermek ve nüfusa ilişkin konuların demografik, sosyal, ekonomik, kültürel ve sağlık boyutlarını inceleyen araştırmalar gerçekleştirmek amacıyla 1967 yılında kurulmuştur.

- **Bilgi Üniversitesi Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi**
- Türkiye'de geniş kapsamlı, çok yönlü bilimsel araştırmalar yapmak üzere kurulmuş olan ilk göç araştırmaları merkezi olarak çalışmalarına 2002 yılında Toplum, Ekonomi, Siyaset Araştırma Merkezi'ne (TESAR) bağlı birim olarak başlamış, 10.5.2005 tarihinde tüzüğünün yayınlanması ile kuruluş sürecini tamamlamıştır.

- **Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (MiReKoc)**
- MiReKoc, Koç Üniversitesi (İstanbul) ve Nüfus, Göç ve Çevre Vakfı(Zürih) işbirliğiyle Türkiye'de göç konularında araştırmalara fon sağlanması amacıyla Ağustos 2004'te bir hibe programı olarak kurulmuştur. 2010 yılında resmi olarak Türkiye'deki göç konularında araştırma kapasitesini güçlendirmeyi amaçlayan tam işlevsel bir araştırma merkezi haline gelmiştir.

- **Türk Sosyal Bilimler Derneği**
- Türk Sosyal Bilimler Derneği, Türkiye’de sosyal bilimler alanında çalışanların oluşturduğu bilimsel bir kuruluştur ve 1967 yılında Ankara’da kurulmuştur. Tüzüğünde Derneğin asıl amacı, "Türkiye’de sosyal bilimlerin gelişmesine hizmet etmek, bu yolda çalışmalar yapmak ya da yapılan çalışmalarını desteklemek, sosyal bilimler alanında ampirik araştırmaların çoğalmasını özendirme, araştırma ve yayın yolu ile Türkiye’nin düşünce hayatına katkıda bulunmak" biçiminde belirtilmektedir.

- **Nüfusbilim Derneği**
- Nüfusbilim alanında çalışmalar yapmak, bu alanda farklı disiplinler tarafından yapılan çalışmaların içinde yer almak, bu çalışmalarda üretilen bilgilerin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmak, nüfusbilim ve nüfusa ilişkin konularda çalışanlar arasında mesleki dayanışma, iletişim, işbirliği ve etkileşimi sağlamayı hedeflemektedir.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi (HÜGO)

<http://www.hugo.hacettepe.edu.tr/>

İstanbul Bilgi Üniversitesi
GÖÇ ÇALIŞMALARI
UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

<https://goc.bilgi.edu.tr/tr/>

- **Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi (HUGO)**
- **Merkez**, 15 Aralık 2011 tarihinde kurulmuştur. Merkezin amacı; yurt içinde ve yurt dışında iç ve dış göç, göçmen ve bunlarla bağlantılı olarak tarihi, siyasi, ekonomik, hukuki ve uluslararası ilişkiler ile sosyolojik ve stratejik alanlara yönelik araştırmalar, incelemeler, değerlendirmeler, eğitim programları ve diğer çalışmaları yapmaktır.
- **Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi**
- Türkiye’de geniş kapsamlı, çok yönlü bilimsel araştırmalar yapmak üzere kurulmuş olan ilk göç araştırmaları merkezi olarak İstanbul Bilgi Üniversitesi bünyesinde çalışmalarına 2002 yılında TESAR (Toplum, Ekonomi, Siyaset Araştırma Merkezi)’a bağlı birim olarak başlayan merkez, 10.5.2005 tarih ve 25811 sayılı Resmi Gazete’de tüzüğünün yayınlanması ile kuruluş sürecini tamamlamıştır. 2005’ten bu yana iç ve dış göç ile ilgili çalışmalarına devam etmektedir.

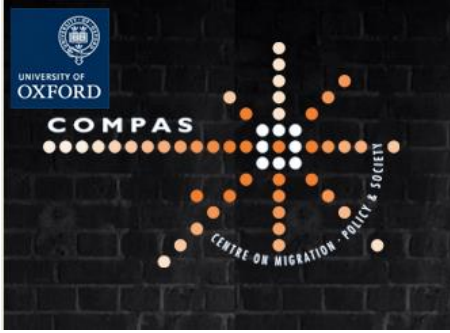
Göç ve Uyum Araştırmaları ve
Uygulamaları Merkezi - TAGU

- **Göç ve Uyum Uygulama ve Araştırma Merkezi (TAGU)**
- Göç ve uyum ana başlığı altında; göçmen, mülteci ve sığınmacılık konularını, uyum, medya, kimlik, kültür, haklar, imaj, siyaset, sivil toplum, ekonomik faaliyetler, güvenlik, ayrımcılık, din, dil, demografik gelişmeler, diplomasi gibi önemli alan ve temalarla bir araya getirerek kamu araştırmaları, projeler, raporlar, panel-sempozyum-kongreler düzenlemeyi ve farklı etkinliklerde yer almayı amaçlamaktadır.

Türkiye’deki göçle ilgili araştırma merkezlerine şu bağlantıdan ulaşılabilir:
<https://goc.bilgi.edu.tr/tr/baglantilar/4/universite-arastirma-merkezleri/>

Centre on Migration, Policy and Society (COMPAS)

<http://www.compas.ox.ac.uk/>

The International Migration Institute (IMI)

<http://www.imi.ox.ac.uk/>

The Refugee Studies Centre (RSC)

<http://www.rsc.ox.ac.uk/about>

• Çeşitli Ülkelerdeki Göç Merkezleri

- Centre on Migration, Policy and Society (COMPAS) University of Oxford, İngiltere
- The Refugee Studies Centre, University of Oxford, İngiltere
- Centre for Migration Studies, University of Essex, İngiltere
- **Migration and Mobility Studies, University of Bristol, İngiltere**
- UCLA Center for the Study of International Migration, A.B.D.
- Interdisciplinary Migration Initiative, Berkeley University of California, A.B.D.
- Centre de Recherche en Immigration, Ethnicité et Citoyenneté (CRIEC), Université du Québec à Montréal, Kanada
- Centre for Migration and Intercultural Studies (CeMIS), University of Antwerp, Belçika

A global leader
in multidisciplinary
research on forced
migration

- Barcus, H.R., Halfacree, K. (2018). *An Introduction to Population Geographies: Lives Across Space*. Abingdon, Oxon; New York, NY : Routledge.
- Beaujeu-Garnier, J. (1956). *Géographie de la population*. Paris: Librairie de Médecis.
- Beaujeu-Garnier, J. (1966). *Geography of population*. New York: St.Martin's Press.
- Clarke, J. I., (1972). *Population geography*. Second Edition, Oxford: Pergamon Press.
- Courseau, D. (1976). Quantitative, demographic, and geographic approaches to internal migration. *Environment and Planning A*, 8, 261-269
- Demko, G.J.; Rose, H.M. and Schnell, G.A. (Eds.) (1970). *Population Geography: A Reader*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Findlay, A. ve Hoy, C. (2000). Global population issues: Towards a geographical research agenda. *Applied Geography*, 20 (2), 207-219.
- Gober, P. and Tyner, J. (2004). Population geography. In Gary L. Gaile and Cort J. Willmott (Eds.), *Geography in America at the Dawn of the 21st Century* (pp. 185-199). New York: Oxford University Press.
- Newbold, K.B. (2014). *Population Geography: Tools and Issues*. (2nd edition). Lanham, Maryland- USA : Rowman and Littlefield Publishers.
- Peters, G. L., Larkin, R.P. (2005). *Population Geography: Problems, Concepts, and Prospect*, Eighth Edition, , Dubuque: Kendal/Hunt Publishing Company.
- Trewartha, G. T. (1953). A case for population geography. *Annals of the Association of American Geographers* 43, 71-97.
- United Nations Population Fund-UNFPA (2012). *State of world population 2011*. New York: United Nations Population Fund. <http://foweb.unfpa.org/SWP2011/reports/EN-SWOP2011-FINAL.pdf>
- United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2019). *World Population Prospects 2019: Highlights*. (ST/ESA/SER.A/423).
- Zelinsky, W. (1966). *A Prologue to Population Geography*. Englewood Cliffs, N.J.:Prentice-Hall Inc.